

**Tento materiál byl vytvořen v rámci projektu Operačního programu
Vzdělávání pro konkurenceschopnost.**

Projekt MŠMT ČR	EU PENÍZE ŠKOLÁM
Číslo projektu	CZ.1.07/1.4.00/21.2146
Název projektu školy	Inovace ve vzdělávání na naší škole ZŠ Studánka
Klíčová aktivita III/2	Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

Sada č. IV

Identifikátor DUM: VY_32_INOVACE_SADA IV_M , DUM 16

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací obor: Matematika

Název: Římské číslice

Autor: Mgr. Blanka Kafková

Stručná anotace: Seznámení se zápisem římských číslic, aplikace učiva při řešení nerovnic.

Metodické zhodnocení: Učivo bylo zařazeno v závěru 4. ročníku jako rozšiřující z důvodu přímé souvislosti s vlastivědnými dějinami. Žáci využili možnosti párové a skupinové práce. Pracovní list byl koncipován jako zábavná forma procvičování. Hodina byla odučena ve třídě 4. B dne 10. června 2011.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ŘÍMSKÉ ČÍSLICE

Způsob zapisování římských číslic vznikl ve středověku v západní Evropě. Je odvozen ze způsobu, jakým zapisovali číslice staří Římané, ale obsahuje některá vylepšení. Základní římské číslice jsou:

I = 1
V = 5
X = 10
L = 50
C = 100
D = 500
M = 1000

Pomůcka pro zapamatování:

Ivan Vedl Xénii Lesní Cestou Do Města

1. Pokračuj v řadách čísel:

I, II, _____ X (10)
XI, XII, _____ XX(20)
XXI, XXII, _____ XXX(30)
XXXI, XXXII, _____ XL(40)
XLI, XLII, _____ L(50)
LI, LII, _____ LX(60)
LXI, LXII, _____ LXX(70)
LXXI, LXXII, _____ LXXX(80)
LXXXI, LXXXII, _____ XC(90)
XCI, XCII, _____ C(100)

2. Zapiš s pomocí spolužáka tato čísla římskými číslicemi.

253 _____

744 _____

108 _____

921 _____

500 _____

964 _____

561 _____

820 _____

704 _____

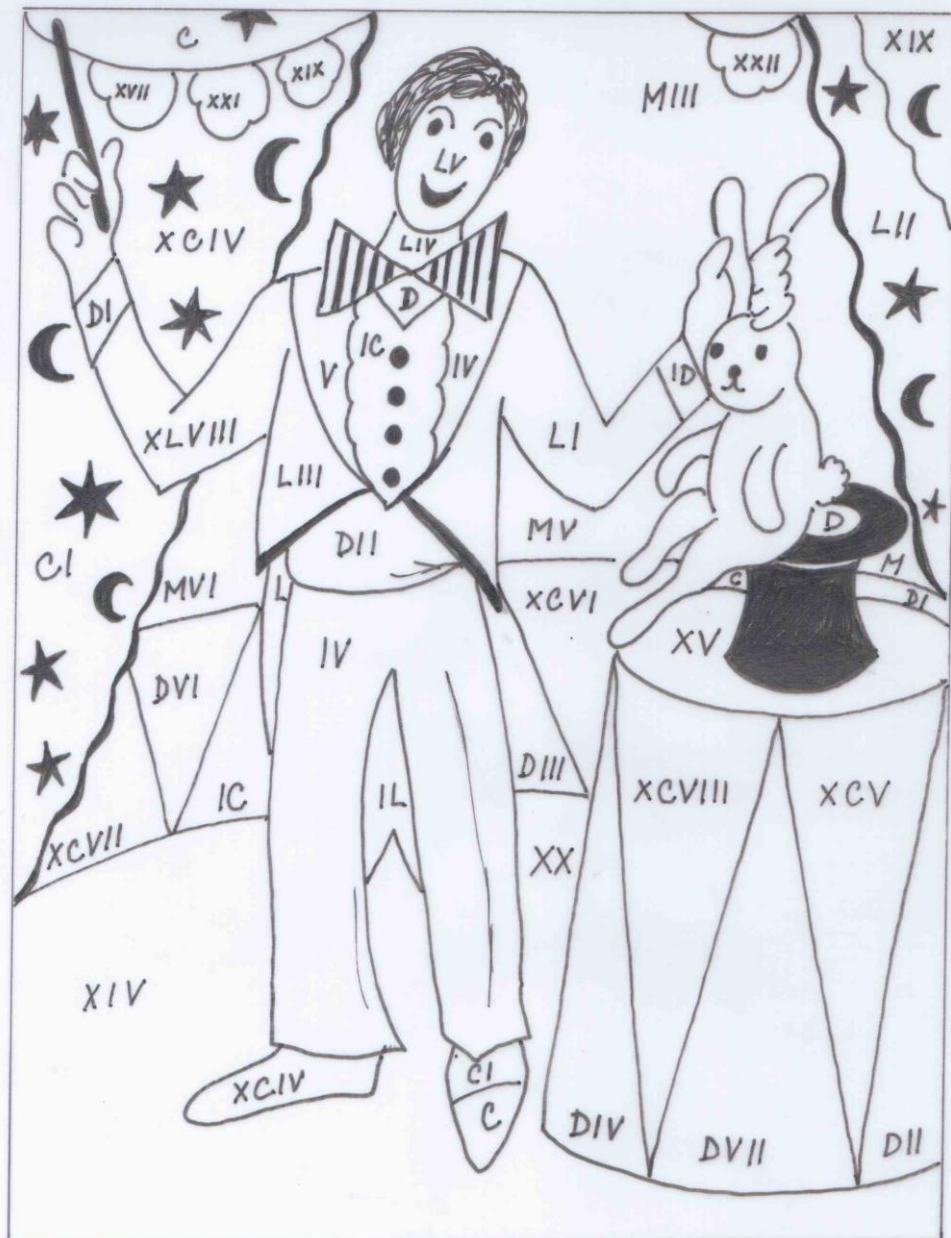
602 _____

3. Na budově je tento nápis: MCMXXIV.**Napiš tento letopočet arabskými číslicemi. Pracovní list předej ke kontrole.****Hodnocení:** ☺

4. Pracujte ve skupině.**Přečtěte čísla na domech a zapište je arabskými číslicemi.****obr. č. 1**

5. Vypiš řešení nerovnic, vyhledej na obrázku a políčko vybarvi

obr.č.2

žlutá $998 < x < 1008$ černá $47 < a < 54$ šedá $3 < d < 6$ modrá $93 < s < 102$ červená $498 < h < 508$ oranžová $53 < n < 56$ zelená $11 < c < 27$

Výsledky:

1)

III, IV, V, VI, VII, VIII, IX,
XIII, XIV, XV, XVI, XVII, XVIII, XIX,
XXIII, XXIV, XXV, XXVI, XXVII, XXVIII, XXIX,
XXXIII, XXXIV, XXXV, XXXVI, XXXVII, XXXVIII, XXXIX,
XLIII, XLIV, XLV, XLVI, XLVII, XLVIII, XLVIX,
LIII, LIV, LV, LVI, LVII, LVIII, LVIX,
LXIII, LXIV, LXV, LXVI, LXVII, LXVIII, LXIX,
LXXIII, LXXIV, LXXV, LXXVI, LXXVII, LXXVIII, LXXIX,
LXXXIII, LXXXIV, LXXXV, LXXXVI, LXXXVII, LXXXVIII, LXXXIX,
XCIII, XCIV, XCV, XCVI, XCVII, XCVIII, XCIX,

2)

CCLIII	DCCXLIV
CVIII	CMXXI
D	CMLXIV
DLXI	DCCCXX
DCCIV	DCII

3)

1924

4) 1863, 1847, 1632, 1754

5)

žlutá $998 < x < 1008$ černá $47 < a < 54$ šedá $3 < d < 6$ modrá $93 < s < 102$ červená $498 < h < 508$ oranžová $53 < n < 56$ zelená $11 < c < 27$

Zdroje:

[cit. 2011-06-08] **Obr. č. 1:** MOLNÁR, Josef. *Matematika pro 4. ročník*. Ilustroval Jindřich Kania. Olomouc : Prodos, 1996. ISBN 80-85806-53-3. 73 s.

Obr. č. 2: Mgr. Blanka Kafková